

**“FƏLSƏFƏ” fənnindən
doktoranturaya qəbul imtahanının
SUALLARI**

1. Fəlsəfənin predmeti, funksiyaları və cəmiyyətin həyatında rolu
2. Fəlsəfə və dünyagörüşü. Dünyagörüşü anlayışının məzmunu və tarixi tipləri
3. Fəlsəfənin mənbələri: mifologiya və din
4. Qədim Hindistanda fəlsəfi məktəblər
5. Qədim Çin fəlsəfəsi
6. Antik yunan fəlsəfəsinin sokrataqədərki mərhələsi
7. Sofistlər və Sokratın fəlsəfi görüşləri
8. Platon və Aristotelin fəlsəfi dünyagörüşü
9. Antik fəlsəfənin Roma mərhələsi
10. Azərbaycanca zərdüştilik fəlsəfəsi, “Avesta”
11. Azərbaycanın fəlsəfi fikir tarixində manilik, məzdəkilik və xürrəmilik
12. Orta əsrlərdə müsəlman Şərqi fəlsəfə (cəbərilik, qədərilik, kəlamçılıq)
13. Sufilik fəlsəfəsi
14. Ə. Bəhmənyarın fəlsəfi görüşləri
15. Ürməvi, Sührəvərdi, Şəbüstərinin fəlsəfi görüşləri
16. N. Tusinin elmi-fəlsəfi və əxlaqi-etik görüşləri
17. Hürufilik fəlsəfəsi, F. Nəimi və İ. Nəsimi
18. Orta əsrlər Azərbaycan poetik fəlsəfəsi
19. Avropanın orta əsrlər fəlsəfəsinin əsas cərəyanları
(patristika, sxolastika, nominalizm, realizm)
20. Renessans (İntibah) fəlsəfəsi
21. Klassik alman fəlsəfəsi və onun əsas nümayəndələrinin (İ. Kant, G. Hegel, L. Feyerbax) fəlsəfi dünyagörüşü

22. Marksizm-Leninizm təlimi və fəlsəfəsi
23. XIX-XX əsrlərin Qərb fəlsəfəsinin əsas cərəyanları (neopozitivizm, pragmatizm, ekzistensializm)
24. Azərbaycan maarifçilik fəlsəfəsi
25. Müasir Qərb fəlsəfəsi (hermenevtika, bihevizm, postmodernizm, feminizm)
26. Fəlsəfədə varlıq problemi. Varlığın formaları
27. Materiyanın fəlsəfi anlayışı. Müasir elm materiyanın struktur səviyyələri haqqında
28. Hərəkət və onun formaları. Məkan və zaman
29. Dialektika anlayışı. Dialektika varlığın universal əlaqələri və inkişafı haqqında təlimdir.
30. Dialektikanın kateqoriyaları
31. Fəlsəfədə həqiqət problemi
32. Qanun anlayışı. İnkarı inkar qanunu (dialektik sintez qanunu)
33. Kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin qarşılıqlı surətdə bir-birinə keçməsi (Kəmiyyətin keyfiyyətə və əksinə keçməsi) qanunu
34. Əksliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanunu (dialektik ziddiyyətlər qanunu)
35. Təbiət fəlsəfi düşüncənin predmeti kimi. "Təbii" (birinci) və "süni" (ikinci) təbiət
36. Təbiət və cəmiyyətin qarşılıqlı münasibəti. Biosfera, noosfera, texnosfera, biotexnosfera
37. Ekologiya, müasir global ekoloji problemlər və onların həlli yolları
38. Cəmiyyət idrakın obyektidir. İnsanların ictimai tarixi birlik formaları (qəbilə, tayfa, xalq, millət)
39. Məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətlərinin dialektikası. Bazis və üstqürum
40. Cəmiyyətin sosial strukturu - siniflərin yaranması və mahiyyəti

- 41.Cəmiyyətin siyasi təşkili - dövlətin yaranması və funksiyaları
- 42.Dövlətin tarixi tipləri, idarə formaları və siyasi rejim
- 43.Elmin və texnikanın fəlsəfi problemləri
- 44.Bəşəriyyətin inkişaf tarixi – ictimai - iqtisadi formasiyalar
- 45.Şüur, onun mənşəyi və mahiyyəti. İnikas və onun formaları
- 46.Mənlik şüuru, şüur və şüuruzluq
- 47.Cəmiyyətin mənəvi həyatı. İctimai şüur və onun strukturu
- 48.İctimai şüurun formaları
- 49.Fəlsəfədə idrak problemi. Hissi idrak və onun formaları
- 50.Məntiqi idrak və onun formaları
- 51.Elmi idrakın formaları
- 52.Elmi idrakın empirik (müşahidə, ekperiment, müqayisə, ölçmə) və nəzəri (ideallaşdırma, modelləşdirmə, formallaşdırma, aksiomatik metod, abstrakt-dan konkretə yüksəlmə metodu, deduksiya) metodları
- 53.Fəlsəfədə insan problemi (insan haqqında nəzəriyələr)
- 54.İnsan həyatının mənası, ölüm və ölümsüzlük
- 55.Fərd, fərdiyyət və şəxsiyyət anlayışları. Şəxsiyyətin sosial mahiyyəti və cəmiyyətdə rolu
- 56.Tarixi keçmişə və milli-mənəvi dəyərlərimizə, ənənələrimizə hörmət və ehtiram tərbiyəsi müasir dövrün əsas vəzifəsi kimi
- 57.Mədəniyyət və sivilizasiya
- 58.Milli ideologiyamız olan azərbaycançılıq və onun məzmunu
- 59.Din fəlsəfəsi – dini şüur. İslam dini və müasir gənclik
- 60.Vətən müharibəsi və Böyük Qayıdış fəlsəfəsi